

Uchwała Nr 944/11/V/2013
Senatu Akademii Techniczno-Humanistycznej
z dnia 19 listopada 2013 roku

w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia
w Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej

Senat Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej, działając na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 roku, poz. 572 z późn. zm.) oraz § 9 ust. 1 pkt. 9 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. nr 243 poz. 1445) i § 34 ust. 1 pkt. d Statutu ATH uchwała, co następuje:

W trosce o najwyższą jakość kształcenia, zgodnie ze Strategią Rozwoju przyjętą na lata 2012-2020, tworzy się w Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia, który budowany jest z poszanowaniem autonomii i specyfiki jednostek organizacyjnych Akademii w przekonaniu, że umacnianiu wysokiej jakości kształcenia służy ocena własna, dialog i współpraca oraz wspieranie i upowszechnianie najlepszych rozwiązań. Podnoszenie jakości kształcenia ma charakter stałego działania, którym objęci są pracownicy Akademii, studenci i doktoranci studiujący na wszystkich kierunkach, poziomach, profilach i formach studiów oraz słuchacze studiów podyplomowych i uczestnicy kursów doszkalających. Dbałość o wysoką jakość kształcenia i obsługi administracyjnej studentów oraz doktorantów i słuchaczy jest obowiązkiem wszystkich członków społeczności akademickiej.

§ 1.

Uchwała określa cel i zakres działania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (dalej w skrócie USZJK) oraz wytyczne dotyczące zarządzania jakością kształcenia w Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej (dalej zwaną Akademią).

I. Cele Systemu

§ 2.

Celem działania USZJK jest w szczególności:

- 1) stymulowanie ciągłego doskonalenia jakości kształcenia w Akademii,
- 2) podnoszenie rangi pracy dydaktycznej oraz budowanie etosu nauczyciela akademickiego,
- 3) podnoszenie poziomu wykształcenia absolwentów Akademii,
- 4) szerokie informowanie o jakości kształcenia w Akademii.

II. Zakres działania Systemu

§ 3.

Zakres działania USZJK obejmuje w szczególności:

- 1) ocenę i doskonalenie systemu kształcenia,

- 2) ocenę i doskonalenie procesu kształcenia,
- 3) ocenę i doskonalenie warunków kształcenia, w tym organizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych i obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego,
- 4) zapewnienie jakości kadry dydaktycznej i kadry pomocniczej obsługującej proces dydaktyczny,
- 5) publikowanie informacji na temat kształcenia i jakości kształcenia,
- 6) ocenę udziału studentów i doktorantów w kształtowaniu procesu kształcenia i w funkcjonowaniu Akademii,
- 7) ocenę i doskonalenie programów wsparcia dla studentów,
- 8) ocenę i doskonalenie warunków socjalnych studentów i doktorantów oraz zaplecza kulturalnego, sportowego i rekreacyjnego,
- 9) badanie kariery zawodowej absolwentów oraz zbieranie opinii absolwentów Akademii o systemie i procesie kształcenia, efektach kształcenia i zdobytych kwalifikacjach,
- 10) badanie opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej.

III. Ocena i doskonalenie systemu kształcenia

§ 4.

Ocena i doskonalenie systemu kształcenia polega na:

- 1) systematycznej ocenie zgodności systemu studiów prowadzonych w Akademii z wymaganiami ustawowymi i rozporządzeniami ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego,
- 2) monitorowaniu wdrażania w jednostkach rozporządzeń Rektora oraz wytycznych Senatu dotyczących kształcenia i programu studiów,
- 3) stałej analizie wymagań akredytacyjnych na forum krajowym i międzynarodowym,
- 4) analizie zgodności tworzenia nowych kierunków studiów i specjalności z misją i strategią Akademii i wydziałów oraz potrzebami rynku pracy, a także z uwzględnieniem możliwości kadrowych i finansowych poszczególnych wydziałów,
- 5) ocenie zgodności programów kształcenia na danym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego i/lub ze standardami kształcenia określonymi w rozporządzeniach ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego,
- 6) systematycznej kontroli kwalifikacji kadry nauczającej na danym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia, w tym zwłaszcza wchodzącej w skład minimum kadrowego, zgodnie z wymaganiami właściwymi dla danego poziomu i profilu kształcenia, określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w tym okresowej ocenie zgodności kwalifikacji zawodowych kadry z prowadzonymi zajęciami dydaktycznymi,
- 7) weryfikacji zasad rekrutacji na studia i analizie limitów przyjęć,
- 8) weryfikacji procedur tworzenia, opiniowania i zatwierdzania programów kształcenia,
- 9) weryfikacji treści i metod kształcenia w ramach poszczególnych modułów kształcenia (procedury uczelnianej akredytacji modułów kształcenia) oraz sekwencji modułów kształcenia w planie studiów,
- 10) weryfikacji opisów modułów kształcenia,
- 11) analizie programu praktyk studenckich oraz warunków ich realizacji i zaliczania,
- 12) analizie zasad dyplomowania, w tym wymagań stawianym pracom dyplomowym (licencjackim, inżynierskim i magisterskim) oraz wymagań i zakresu egzaminu dyplomowego,
- 13) analizie funkcjonowania systemu akumulacji i transferu punktów (ECTS) przyjętego w Akademii,
- 14) weryfikacji procedur okresowego przeglądu i doskonalenia programów i planów studiów,

- 15) analizie udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w tworzeniu, ocenie i doskonaleniu programów kształcenia,
- 16) monitorowaniu umiędzynarodowienia studiów, w tym: mobilności studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich, oferty kształcenia w językach obcych i zatrudniania profesorów wizytujących; ocenie podlegają m.in. regulaminy wymiany, aktywność wydziałów w zawieraniu porozumień z uczelniami partnerskimi o wymianie studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich, wymiana jedno- lub dwusemestralna w ramach krajowych i międzynarodowych programów wymiany (Erasmus, MOSTECH i inne), praktyki zagraniczne, międzynarodowe warsztaty studenckie, itp.,
- 17) analizie działalności studenckich kół naukowych,
- 18) monitorowaniu rozwoju różnych form kształcenia przez całe życie (LLL) i ich upowszechnienia.

IV. Ocena i doskonalenie procesu kształcenia

§ 5.

1. Ocena i doskonalenie procesu kształcenia na danym kierunku studiów wyższych, poziomie profilu kształcenia oraz formie studiów polega w szczególności na:
 - 1) kontroli zgodności programu studiów z założonymi efektami kształcenia, w tym szczególnie zgodności merytorycznej treści modułów kształcenia z kierunkowymi efektami kształcenia,
 - 2) analizie poprawności przypisania punktów ECTS do modułów kształcenia,
 - 3) analizie stopnia realizacji celów kształcenia i osiągnięcia przez studentów założonych efektów kształcenia dla programu kształcenia o określonym poziomie i profilu kształcenia, a w tym:
 - a) analizie stosowanych sposobów i form weryfikowania efektów kształcenia oraz adekwatności tych form do zakładanych efektów kształcenia na poziomie modułu kształcenia, jak i całego programu kształcenia,
 - b) ocenie jakości prac dyplomowych i adekwatności wymagań stawianych pracom dyplomowym do celów programu kształcenia i zakładanych efektów kształcenia,
 - c) ocenie jakości praktyk studenckich oraz analizie zakładanych i uzyskanych w ich wyniku efektów kształcenia (monitorowanie przebiegu praktyk na poszczególnych kierunkach studiów, ocena właściwej organizacji i zaliczania praktyk, ocena efektów dokonywana przy udziale pracodawców),
 - d) analizie wyników nauczania (sprawdzianów, egzaminów, zaliczeń) i opracowaniu koncepcji działań podnoszących sprawność studiów,
 - e) analizie wyników egzaminów dyplomowych oraz ocenie wymagań i zakresu egzaminu dyplomowego,
 - 4) analizie użyteczności efektów kształcenia dla programu kształcenia o określonym poziomie i profilu kształcenia, w tym:
 - a) ocenie wykorzystania wyników monitorowania karier absolwentów w definiowaniu efektów kształcenia,
 - b) ocenie zaangażowania przedstawicieli pracodawców w tworzenie programu kształcenia, sprawdzanie i ocenie uzyskanych efektów oraz doskonalenie programu kształcenia,

- c) analizie zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy.
- 5) kontroli obsady zajęć dydaktycznych oraz stopnia przygotowania merytorycznego i dydaktycznego nauczycieli akademickich do zajęć,
 - 6) monitorowaniu systemu oceniania studentów oraz sposobu informowania studentów o systemie, w tym monitorowaniu kryteriów zaliczania zajęć, wymagań egzaminacyjnych, form egzaminów i zaliczeń, sposobu wystawiania ocen końcowych, warunków zaliczania i rejestracji na semestr,
 - 7) kontroli czytelności, przejrzystości i obiektywności procedur stosowanych w procesie kształcenia, w tym systemu oceniania i uzasadniania wystawianych ocen oraz procedur odwoławczych,
 - 8) zapewnieniu udziału studentów w ocenie studiów pierwszego i drugiego stopnia..
2. Ocena i doskonalenie procesu kształcenia na studiach doktoranckich (trzeciego stopnia) polega w szczególności na:
- 1) weryfikacji osiąganych przez doktoranta efektów kształcenia uzyskiwanych w wyniku udziału w zajęciach dydaktycznych oraz prowadzenia przez doktoranta badań naukowych,
 - 2) analizie zakładanych i uzyskanych efektów kształcenia w zakresie praktyk zawodowych w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych lub uczestniczenia w ich prowadzeniu,
 - 3) monitorowaniu regularnego oceniania postępów w pracy doktoranta przez opiekuna naukowego,
 - 4) zapewnieniu właściwego dla studiów doktoranckich systemu punktowego ECTS,
 - 5) analizie postępów oraz osiągnięć doktorantów, analizie wyników i opracowaniu koncepcji dalszych działań podnoszących jakość studiów,
 - 6) ocenie wyników naukowych uzyskiwanych przez doktorantów (publikacje, udziały w konferencjach itp.),
 - 7) monitorowaniu procesu dyplomowania i wymagań stawianych doktorantom w tym zakresie, w szczególności dotyczących prac doktorskich oraz zakresu egzaminów doktorskich (uwzględnienie zakresu tematycznego, sposobu przeprowadzania i zasad oceny).
 - 8) zapewnieniu udziału doktorantów w ocenie studiów doktoranckich.
3. Ocena i doskonalenie procesu kształcenia na studiach podyplomowych polega w szczególności na:
- 1) kontroli zgodności programu studiów podyplomowych z założonymi efektami kształcenia, w tym szczególnie zgodności merytorycznej treści modułów kształcenia z efektami kształcenia,
 - 2) weryfikacji osiąganych przez słuchacza studiów podyplomowych zakładanych efektów kształcenia dla programu kształcenia,
 - 3) monitorowaniu udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie określania efektów kształcenia, w tym także w zakresie uwzględnienia potrzeb rynku pracy,
 - 4) analizie poprawności przypisania punktów ECTS do modułów kształcenia,
 - 5) monitorowaniu systemu oceniania słuchaczy oraz sposobu informowania słuchaczy o tym systemie,
 - 6) monitorowaniu wymagań stawianych słuchaczom w zakresie warunków ukończenia studiów podyplomowych,
 - 7) zapewnieniu udziału słuchaczy w ocenie studiów podyplomowych,
 - 8) hospitacji zajęć przez kierownika studiów podyplomowych lub inną, wyznaczoną przez niego, osobę,
 - 9) kontroli czytelności, przejrzystości i obiektywności procedur stosowanych w procesie kształcenia, w tym systemu oceniania i uzasadniania wystawianych ocen oraz procedur odwoławczych.

V. Ocena i doskonalenie warunków kształcenia

§ 6.

Ocena i doskonalenie warunków kształcenia polega w szczególności na:

- 1) kontroli infrastruktury dydaktycznej, tj.:
 - a) liczby, wielkości i stanu sal dydaktycznych: wykładowych, ćwiczeniowych, laboratoryjnych,
 - b) wyposażenia sal dydaktycznych w środki audiowizualne,
 - c) wyposażenia laboratoriów i pracowni,
 - d) dostępności obiektów dydaktycznych dla studentów niepełnosprawnych,
- 2) monitorowaniu dostępności materiałów dydaktycznych (podręczniki, skrypty, prezentacje multimedialne i notatki w Internecie, sylabusy i inne),
- 3) monitorowaniu liczebności grup studenckich (wykładowych, ćwiczeniowych, laboratoryjnych, projektowych, seminaryjnych) oraz liczby studentów przypadających na nauczycieli akademickich,
- 4) monitorowaniu bezpośredniego kontaktu studentów, doktorantów i słuchaczy z nauczycielami akademickimi w godzinach konsultacji oraz kontaktu przez Internet (strony wydziałów, pracowników itp.),
- 5) ocenie dostępu studentów, doktorantów i słuchaczy do komputerów i Internetu poza godzinami zajęć dydaktycznych,
- 6) monitorowaniu wyposażenia bibliotek i czytelni oraz dostępu studentów, doktorantów i słuchaczy do komputerowych baz danych i katalogów w Akademii i poza nią,
- 7) kontroli systemu administrowania procesem dydaktycznym. System powinien być zintegrowany, wykorzystywać w szerokim zakresie narzędzia informatyczne i obejmować m.in. rekrutację na studia, rejestrację, przechowywanie i analizę danych o wynikach osiągniętych przez studentów, doktorantów i słuchaczy, możliwość układania rozkładu zajęć w semestrze i planu sesji egzaminacyjnej, możliwość automatycznego generowania list studentów, doktorantów i słuchaczy w różnych konfiguracjach,
- 8) ocenie jakości obsługi administracyjnej studentów, doktorantów i słuchaczy na którą składa się:
 - a) praca administracji wydziałowej i uczelnianej (prawidłowości prowadzenia dokumentacji przebiegu studiów, stosowania obowiązujących w tym zakresie przepisów, czasu pracy dziekanatów i innych jednostek, terminowości załatwiania spraw, sposobu przekazywania informacji, kontaktów przez Internet)
 - b) poziom komputeryzacji pracy dziekanatu,
 - c) dostępność obowiązujących formularzy w formie elektronicznej,
 - d) dostępność władz Akademii i wydziałów dla studentów, doktorantów i słuchaczy.
- 9) ocenie racjonalności rozkładów zajęć, harmonogramu sesji egzaminacyjnej, terminów egzaminów dyplomowych itp.;
- 10) analizie wpływu opinii i postulatów studentów, doktorantów i słuchaczy na poprawę warunków kształcenia.

VI. Zapewnienie wysokiej jakości kadry dydaktycznej

§ 7.

1. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia nie jest możliwe bez profesjonalnie przygotowanej kadry dydaktycznej, reprezentującej wysoki poziom naukowy, dydaktyczny i etyczny. Obsada kadrowa musi spełniać wszystkie wymagania ustawowe. Udział profesorów i doktorów habilitowanych powinien być dostosowany do liczby studentów na kierunku studiów. Wykłady z przedmiotów podstawowych i kierunkowych należy powierzać profesorom i doktorom habilitowanym, zaś w wyjątkowych przypadkach osobom ze stopniem naukowym doktora, po uprzedniej zgodzie rad wydziałów.
2. Zasady prowadzenia polityki kadrowej w Akademii i w jej jednostkach organizacyjnych powinny zapewniać wysoką jakość kształcenia.

3. Działaniami wpływającymi na odpowiednio wysoki poziom merytoryczny nauczycieli akademickich są:

- 1) systematyczne szkolenia, zwłaszcza w zakresie nowoczesnych metod nauczania z wykorzystaniem technik multimedialnych, programów komputerowych i zasobów internetowych. Należy rygorystycznie przestrzegać wymogu o pedagogicznym przygotowaniu młodych pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych (lektorów, instruktorów, wykładowców, asystentów, adiunktów) oraz doktorantów. Wypływa z tego konieczność uczestniczenia tej grupy osób w różnych formach kształcenia nauczycieli, co powinni udokumentować stosownymi zaświadczeniami;
 - 2) prowadzenie przez nauczycieli akademickich badań bezpośrednio powiązanych z prowadzonymi zajęciami dydaktycznymi. Działania te powinny być ujęte w planie rozwoju kadry i dokumentowane publikacjami, raportami z prowadzonych badań, udziałem w konferencjach, sympozjach i seminariach naukowych;
 - 3) regularne hospitacje zajęć dydaktycznych oraz ocena zajęć dydaktycznych dokonywana przez studentów, doktorantów i słuchaczy w badaniach ankietowych,
 - 4) okresowa ocena kadry nauczającej. Istotnym składnikiem oceny nauczyciela akademickiego powinna być jego działalność dydaktyczna. W ocenie pracy dydaktycznej powinny być brane pod uwagę przygotowane przez pracownika autorskie programy przedmiotów, pomoce dydaktyczne (podręczniki, skrypty, udostępnione sylabusy, wykłady itp.), opracowanie i przygotowanie stanowisk dydaktycznych, używanie nowoczesnych metod nauczania, dostępność dla studentów (godziny konsultacji), a ponadto wyniki hospitacji i ankietyzacji;
 - 5) system nagradzania wyróżniających się nauczycieli akademickich, który powinien zachęcać pracowników do profesjonalnego i odpowiedzialnego angażowania się w pracę dydaktyczną.
4. Działaniami wpływającymi na odpowiednio wysoki poziom merytoryczny pracowników nie będących nauczycielami akademickimi obsługujących proces dydaktyczny są:
- 1) prowadzenie szkoleń w zakresie organizacji procesu kształcenia i obsługi administracyjnej studentów,
 - 2) okresowa ocena kadry administracyjnej obsługującej proces dydaktyczny, w tym pracowników dziekanatów.
 - 3) system nagradzania wyróżniających się pracowników.

VII. Publikowanie informacji o oferowanych programach kształcenia i ich efektach

§ 8.

1. Akademia przygotowuje pełne i aktualne informacje o ofercie dydaktycznej, jakości kształcenia i poziomie wykształcenia swoich absolwentów dla wszystkich zainteresowanych, zwłaszcza uczniów szkół średnich – kandydatów na studia, studentów i doktorantów, pracodawców oraz władz administracyjnych różnych szczebli, nauczycieli akademickich i całego środowiska akademickiego.
2. Informacje na temat kształcenia obejmują:
 - 1) informację o zasadach rekrutacji na wszystkie kierunki studiów, poziomy, profile i formy kształcenia,
 - 2) informację o ofercie dydaktycznej, tj. kierunkach studiów, poziomach, profilach i formach kształcenia, efektach kształcenia, programach i planach studiów, o rodzajach praktyk obowiązujących w czasie studiów, jakości kształcenia (posiadane certyfikaty jakości kształcenia, uzyskane akredytacje, rankingi, opinie pracodawców), możliwościach studiowania za granicą (program Erasmus i inne), zasadach systemu mobilności studentów, studiowania według indywidualnego programu studiów, uzyskiwania certyfikatów językowych, rozwijania

- zainteresowań naukowych w ramach kół naukowych, uczestnictwa w działalności kulturalnej, możliwościach uprawiania sportu, dostępie do komputerów i Internetu,
- 3) informację o możliwości podejmowania nauki na studiach doktoranckich, podyplomowych i kursach doszkolających, jak również informację o innych formach kształcenia ustawicznego, w tym Uniwersytecie Trzeciego Wieku,
 - 4) ogólną informację o Akademii, jej wydziałach, bazie dydaktycznej i socjalnej.
3. Informacje na temat kształcenia powinny być przygotowane w sposób profesjonalny, na wysokim poziomie edytorskim i powinny być powszechnie dostępne w wersji pisemnej (informatory, wydawnictwa dydaktyczne, katalogi, plakaty, ulotki) oraz elektronicznej (płytki CD, Internet). Należy również korzystać z prezentacji Akademii w prasie, radiu i telewizji.
 4. Należy coraz częściej stosować aktywne formy i metody promocji kierunków studiów, wydziałów i Akademii poprzez organizację regularnych spotkań z młodzieżą i nauczycielami szkół średnich, studentami i doktorantami. Promocja Akademii może się odbywać w ramach dni otwartych, targów edukacyjnych, festiwalu nauki, spotkań dyskusyjnych, lekcji organizowanych w murach Akademii dla uczniów szkół średnich, lekcji prowadzonych w szkołach średnich przez pracowników ATH, konferencji naukowych, olimpiad i konkursów, kursów przygotowawczych dla kandydatów na studia, kursów metodycznych dla nauczycieli szkół średnich.
 5. Współpraca ze szkolnictwem średnim powinna się odbywać w ramach spójnego programu, który miałby na celu preorientację zawodową i kształtowanie przyszłej ścieżki edukacyjnej absolwenta szkoły średniej.
 6. Działania promocyjne Akademii na szczeblu centralnym organizuje jednostka odpowiedzialna za promocję uczelni.
 7. Dziekani wydziałów powołują pełnomocników ds. promocji wydziału i kierunku studiów. Pełnomocnicy, w porozumieniu z jednostką odpowiedzialną za promocję Akademii, organizują spotkania i biorą aktywny udział w działaniach informacyjno-promocyjnych.

VIII. Środki i programy wsparcia dla studentów i doktorantów

§ 9.

1. Studenci i doktoranci Akademii tworzą odpowiednio samorząd studencki i samorząd doktorantów. Przedstawicielami studentów i doktorantów Akademii, powołanymi do reprezentowania ich interesów, są odpowiednio organy samorządu studenckiego i organy samorządu doktorantów. Samorząd studencki i samorząd doktorantów są ważnymi partnerami władz Akademii. Zgodnie z postanowieniami statutu, przedstawiciele studentów i doktorantów wchodzi w skład kolegialnych organów Akademii (senatu, rad wydziałów), organów wyborczych (kolegium elektorów Akademii i kolegium elektorów wydziału), uczelnianej i wydziałowych komisji wyborczych, uczelnianej komisji rekrutacyjnej, rady bibliotecznej, komisji dyscyplinarnych, odwoławczych komisji dyscyplinarnych, wydziałowych komisji stypendialnych i odwoławczych komisji stypendialnych.
2. Studenci i doktoranci wpływają na jakość prowadzonych zajęć dydaktycznych oraz jakość obsługi administracyjnej procesu kształcenia przez ich ocenę wyrażoną w anonimowych ankietach.
3. W Akademii funkcjonuje system promowania wyróżniających się studentów. Ważnym elementem tego systemu jest organizacja studiów według indywidualnego programu studiów. Studentom wyróżniającym się wyjątkowo dobrymi wynikami w nauce i/lub posiadającym osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym może być przyznane stypendium Rektora dla najlepszych studentów, stypendium ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego, stypendium asystenta stażysty bądź stypendium ufundowane przez instytucje państwowe, towarzystwa naukowe, organizacje społeczne i osoby prywatne. Student może otrzymać dyplom z wyróżnieniem po spełnieniu warunków określonych

w Regulaminie Studiów. Każdy wydział ustala lokaty 5% najlepszych absolwentów na kierunku studiów. Wyniki tej klasyfikacji są potwierdzane imiennym certyfikatem podpisanym przez dziekana wydziału.

4. W Akademii działa system promowania wyróżniających się doktorantów. Doktorantom wyróżniającym się bardzo dobrymi wynikami w nauce, bardzo dobrymi postępami w realizacji tematu doktorskiego oraz szczególnie zaangażowanym w proces dydaktyczny na wydziale może być przyznane stypendium dla najlepszych doktorantów. Ponadto doktoranci mogą starać się o przyznanie stypendium ministra za wybitne osiągnięcia. Doktoranci mogą również występować o przyznanie stypendium doktoranckiego oraz zwiększenie stypendium doktoranckiego z dotacji podmiotowej na dofinansowanie zadań projakościowych.
5. Na jakość kształcenia mają wpływ warunki socjalne studentów i doktorantów, które zależą m.in. od funkcjonowania systemu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, bazy socjalnej w postaci domów studenckich, stołówek i barów oraz od możliwości korzystania z podstawowej opieki medycznej na miejscu. Niezbędna jest zatem, prowadzona na bieżąco, ocena warunków studiowania w tym zakresie.
6. Akademia stwarza studentom i doktorantom warunki do rozwijania ich zainteresowań oraz aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, sportowym i rekreacyjnym. Ocenie podlegają przygotowane przez Akademię programy aktywizacji studentów i doktorantów w tym zakresie oraz działalność ogólnopolskich i uczelnianych organizacji, klubów, kół zainteresowań oraz sekcji sportowych i turystycznych.
7. Akademia stwarza warunki do rozwijania działalności naukowej studentów, w tym zwłaszcza w ramach studenckiego ruchu naukowego. Działalność kół naukowych powinna być istotnym elementem systemu kształcenia w Akademii. W ramach działalności kół naukowych studenci realizują prace badawcze, biorą udział w konferencjach naukowych, mają możliwość publikowania wyników badań, mogą zrealizować i zaliczyć praktykę przewidzianą w planie studiów.
8. W ramach programów wsparcia dla studentów, Akademia podejmuje działania w zakresie zapobiegania trudnościom adaptacyjnym, w szczególności studentów I roku studiów pierwszego stopnia, oraz rozwijania umiejętności studiowania.
9. Władze Akademii i wydziałów, w porozumieniu z organami samorządu studenckiego, organizują w okresie roku akademickiego przynajmniej jedno spotkanie ze studentami.

IX. Zarządzanie Systemem

§ 10.

1. Cele oraz zakres działania USZJK realizowane są na szczeblu Akademii oraz wszystkich jej wydziałów.
2. Nadzór nad wprowadzeniem i sprawnym funkcjonowaniem USZJK na szczeblu Akademii sprawuje Rektor lub z jego upoważnienia prorektor właściwy ds. kształcenia, zaś na szczeblu Wydziału Dziekan.

§ 11.

1. W celu realizacji zadań USZJK na szczeblu Akademii, Rektor powołuje Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia (UKJK), w skład której wchodzi Uczelniany Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia (UZZJK) oraz Uczelniany Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (UZOJK).

2. Pracami UKJK kieruje Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia jako jej przewodniczący. Rektor powołuje pełnomocnika spośród nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego oraz legitymujących się dużym doświadczeniem i dorobkiem dydaktycznym.
3. W skład UZZJK wchodzi:
 - 1) Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia jako przewodniczący,
 - 2) Pełnomocnicy Dziekanów ds. Jakości Kształcenia z poszczególnych wydziałów Akademii,
 - 3) inne osoby wskazane przez rektora.
4. W skład UZOJK wchodzi:
 - 1) przewodniczący UZOJK wskazany przez Rektora,
 - 3) przedstawiciel studentów wskazany przez Zarząd Samorządu Studenckiego,
 - 4) przedstawiciel doktorantów wskazany przez Zarząd Samorządu Doktorantów,
 - 5) inne osoby wskazane przez rektora.
5. Członkowie UKJK powoływani są na okres kadencji władz Akademii, z zastrzeżeniem, że przedstawiciele studentów i doktorantów powoływani są na okres studiów w Akademii.
6. W razie potrzeby oraz w celu efektywnej realizacji zadań USZJK Rektor może powołać inne komisje, o których mowa w ust. 1, w szczególności komisje oraz zespoły eksperckie stałe i doraźne.
7. W razie potrzeby Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia może, w porozumieniu z Rektorem, zapraszać do stałej lub doraźnej współpracy z UKJK ekspertów z Akademii, jak i spoza Akademii.
8. Do zadań UKJK należy w szczególności:
 - 1) opracowanie strategii zapewniania jakości kształcenia oraz polityki zarządzania jakością kształcenia, zgodnej z obowiązującymi przepisami prawa,
 - 2) stworzenie procedur uczelnianych i wytycznych do procedur w zakresie obszarów działań, o których mowa w § 3-11,
 - 3) merytoryczne wsparcie i monitoring funkcjonowania Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia,
 - 4) przedstawianie Rektorowi propozycji działań mających na celu doskonalenie procesu kształcenia w Akademii,
 - 5) przygotowanie wraz z Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia i przedstawienie Senatowi Akademii rocznych sprawozdań w zakresie oceny funkcjonowania i skuteczności USZJK w danym roku akademickim oraz wdrażania projektów działań podnoszących jakość kształcenia.

§ 12.

1. W celu realizacji zadań USZJK na szczeblu Wydziału, Dziekan powołuje Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia (WKJK), w skład której wchodzi Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia (WZZJK) oraz Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (WZOJK).
2. Pracami WKJK kieruje Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia jako jej przewodniczący. Dziekan powołuje pełnomocnika spośród nauczycieli akademickich posiadających tytuł lub stopień naukowy oraz legitymujących się dużym doświadczeniem i dorobkiem dydaktycznym. Zaleca się, aby Pełnomocnikiem Dziekana ds. Jakości Kształcenia nie był urzędujący prodziekan.
3. W skład WZZJK wchodzi:
 - 1) Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia, jako przewodniczący,
 - 2) przewodniczący wydziałowych komisji ds. programów kształcenia na kierunkach studiów,

- 3) inne osoby wskazane przez dziekana.
4. W skład WZOJK wchodzi:
 - 1) przewodniczący,
 - 2) przedstawiciel studentów wskazany przez Wydziałowy Samorząd Studentów;
 - 3) przedstawiciel doktorantów wskazany przez Wydziałowy Samorząd Doktorantów;
 - 4) inne osoby wskazane przez Dziekana, wchodzące w skład minimów kadrowych na kierunkach studiów, z zachowaniem zasady reprezentatywności kierunków studiów.
5. Członkowie WKJK powoływani są na okres kadencji władz Wydziału, z zastrzeżeniem, że przedstawiciele studentów i doktorantów powoływani są na okres studiów w Akademii.
6. W razie potrzeby Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia, w porozumieniu z Dziekanem, może zapraszać do stałej lub doraźnej współpracy z WKJK ekspertów z Akademii, jak i spoza Akademii.
7. Do zadań WKJK w szczególności należy:
 - 1) opracowanie polityki jakości kształcenia na wydziale zgodnej z misją Akademii i strategią wydziału,
 - 2) wdrażanie na wydziale opracowanych przez UKJK procedur służących zapewnieniu i doskonaleniu jakości kształcenia,
 - 3) opracowywanie i wdrażanie procedur i instrukcji wydziałowych służących zapewnieniu i doskonaleniu jakości kształcenia,
 - 4) analizowanie i publikowanie wyników oceny jakości kształcenia,
 - 5) przedstawianie Dziekanowi propozycji działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia na wydziale,
 - 6) przygotowywanie wraz z Pełnomocnikiem Dziekana ds. Jakości Kształcenia i przedstawianie Radzie Wydziału rocznych sprawozdań w zakresie ocen funkcjonowania i efektywności systemu zapewniania jakości kształcenia na wydziale w danym roku akademickim oraz wdrażania projektów działań podnoszących jakość kształcenia.

X. Narzędzia służące realizacji Systemu

§ 13.

1. Rady Wydziałów raz w roku dokonują oceny jakości kształcenia na wydziale oraz oceny wdrażania projektów działań podnoszących jakość kształcenia.
2. Ocena funkcjonowania, w tym ocena efektywności systemu zapewniania jakości kształcenia na wydziale dokonywana jest na podstawie sprawozdania przygotowanego przez Pełnomocnika Dziekana ds. Jakości Kształcenia.
3. Na posiedzeniu Rady Wydziału, o którym mowa w ust. 1, Dziekan, po zasięgnięciu opinii nauczycieli akademickich zaliczanych do minimów kadrowych, przedkłada ocenę efektów kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych na wydziale, która stanowi podstawę doskonalenia programów kształcenia.

§ 14.

Senat Akademii raz w roku dokonuje oceny funkcjonowania, w tym oceny efektywności Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz oceny wdrażania projektów działań podnoszących jakość kształcenia na podstawie sprawozdania przygotowanego przez Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia.

§ 15.

1. Szczególnie ważnym elementem USZJK są badania prowadzone w formie ankiet, mające na celu uzyskanie opinii:
 - 1) studentów, doktorantów i słuchaczy – o prowadzonych zajęciach dydaktycznych oraz obsłudze administracyjnej procesu kształcenia,
 - 2) nauczycieli akademickich – o organizacji i warunkach prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz o obsłudze administracyjnej procesu kształcenia,
 - 3) pracowników niebędących nauczycielami akademickimi obsługujących proces dydaktyczny – o organizacji i warunkach prowadzenia zajęć dydaktycznych,
 - 4) absolwentów – o programie kształcenia, organizacji i warunkach prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz osiągniętych kwalifikacjach,
 - 5) pracodawców – o kompetencjach zatrudnianych absolwentów i zgodności programu kształcenia, w tym efektów kształcenia, z wymaganiami rynku pracy.
2. Akademia monitoruje kariery zawodowe swoich absolwentów w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy, w szczególności po trzech i pięciu latach od dnia ukończenia studiów.
3. Wyniki badań ankietowych, o których mowa w ust. 1 i 2, będą wykorzystywane do:
 - 1) oceny i doskonalenia programów kształcenia, w tym efektów kształcenia,
 - 2) oceny procesu kształcenia,
 - 2) doskonalenia jakości kształcenia,
 - 4) okresowej oceny nauczycieli akademickich i pracowników niebędących nauczycielami akademickimi związanych z procesem dydaktycznym.
4. Ankietowanie absolwentów i pracodawców leży w kompetencjach Biura Karier.

§ 16.

1. Istotnym elementem i narzędziem działania USZJK są raporty samooceny Wydziałów i ogólnouczelnianych jednostek dydaktycznych.
2. Raporty samooceny sporządzane są zgodnie z wytycznymi Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia i są wynikiem ewaluacji jakości kształcenia w jednostce.
3. Raporty samooceny przedstawiają w szczególności mocne i słabe strony jednostek oraz zawierają plany i harmonogram działań służących wyeliminowaniu zjawisk niepożądanych.

§ 17.

1. W celu ciągłego doskonalenia i zapewnienia sprawnego działania USZJK organizowane są na szczeblu Akademii i szczeblu Wydziałów szkolenia z zakresu organizacji, funkcjonowania oraz oceny efektywności USZJK.
2. W celu zapewnienia wysokiej jakości kadry dydaktycznej organizowane są systematyczne szkolenia pedagogiczne z zakresu metod nauczania, planowania pracy dydaktycznej, organizacji procesu kształcenia oraz metod ewaluacji osiągnięć studentów, doktorantów i słuchaczy.

3. W celu podniesienia jakości obsługi administracyjnej procesu kształcenia prowadzone są okresowe szkolenia dla Dziekanów, Prodziekanów i personelu administracyjnego, w tym obsługi dziekanatów.
4. Szkolenia, o których mowa w ust. 1-3, mogą być prowadzone w różnych formach, jak np. kursy, seminaria, warsztaty, konferencje, narady, studia podyplomowe i inne.

§ 18.

1. Instrumentami realizacji USZJK są również Uczelniana Księga Jakości Kształcenia i Wydziałowe Księgi Jakości Kształcenia.
2. Uczelniana Księga Jakości Kształcenia jest publicznie dostępnym opracowaniem zawierającym w szczególności:
 - 1) prezentację uczelni,
 - 2) misję, wizję i strategię Akademii,
 - 3) politykę jakości kształcenia w Akademii,
 - 4) opis systemu kształcenia i procesu kształcenia, w tym zbiór wszystkich dokumentów prawnych dotyczących kształcenia w Akademii,
 - 5) zbiór procedur obowiązujących w trakcie realizacji procesu kształcenia, w skład którego wchodzi wyodrębnione zarządzenia Rektora oraz zalecenia Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia,
 - 6) katalog dobrych praktyk, będący zbiorem przykładów rozwiązań godnych naśladowania,
 - 7) informacje na temat USZJK przeznaczone dla interesariuszy zewnętrznych, w szczególności dla kandydatów na studia, pracodawców i mediów.
3. Uczelnianą Księgę Jakości Kształcenia przygotowuje Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia przy wsparciu Działu Nauczania i Spraw Studenckich.
4. Wydziałowe Księgi Jakości Kształcenia zawierają w szczególności:
 - 1) prezentację wydziału,
 - 2) misję i strategię wydziału,
 - 3) politykę jakości kształcenia na wydziale,
 - 4) strukturę organizacyjną,
 - 5) strukturę procesu decyzyjnego i odpowiedzialności w ramach systemu zapewniania jakości,
 - 6) procedury i instrukcje wydziałowe.
3. Wydziałową Księgę Jakości Kształcenia przygotowuje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przy wsparciu Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

§ 19.

W celu realizacji postanowień niniejszej uchwały Rektor, w drodze zarządzenia, określi w szczególności:

- 1) zasady i procedury funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia ,
- 2) szczegółowe zadania Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia,
- 3) szczegółowe zadania Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia,
- 4) tryb postępowania w przypadku badań ankietowych, o których mowa w § 10, wzory ankiet oraz zasady publikowania ich wyników,
- 5) zasady przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych na studiach wyższych i studiach podyplomowych oraz wzory protokołów z hospitacji.

§ 20.

Środki zapewniające funkcjonowanie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia zapewnia się corocznie w planie rzeczowo-finansowym uchwalanym przez Senat Akademii.

XI. Przepisy końcowe

§ 21.

1. Niniejsza uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
2. Z dniem wejścia w życie niniejszej Uchwały, traci moc Uchwała Nr 410/11/III/2007 Senatu Akademii Techniczno-Humanistycznej z dnia 18 grudnia 2007 roku w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej.
3. Dziekani i Rady Wydziałów zobowiązane są do przyjęcia polityki jakości kształcenia oraz ustalenia i wdrożenia wewnętrznych systemów zapewniania jakości kształcenia na wydziałach w oparciu o przepisy niniejszej uchwały, w terminie do 31 maja 2014 r.
4. Do czasu wprowadzenia na Wydziale wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia opartego na przepisach niniejszej uchwały, z zastrzeżeniem ust. 3, system zapewniania jakości na Wydziale działa na dotychczasowych zasadach.

**Rektor
Akademii Techniczno-Humanistycznej
w Bielsku-Białej**

Prof. dr hab. inż. Ryszard Barcik